

Učiteljski tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankirani pismi ne sprejemamo. Izdaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglašje po ceniku in dogovoru, davok posebe. Polt. ček. rač. 11.153. Telefon 3112

Pokret za sistematično sodelovanje učiteljstva pri povzdigi kmetijske kulture

Prvi širši sestanek „Kluba prijateljev vaše kulture“. — Otvoritveni nagovor predsednika sekcije na klubovem sestanku. — Osnovni temelji pokreta. — Poročilo in podrobnejše smernice kluba v »Prosveti«.

Dne 10. aprila 1934. se je vršil prvi sestanek »Kluba prijateljev vaše kulture« pod okriljem sekcije JUU za dravsko banovino v dvorani OUZD v Ljubljani, o katerem v poročilu »Prosveti«. Zborovanje kluba je otvoril predsednik sekcije JUU tov. Ivan Dimnik s sledečimi besedami:

Cenj. tovarišice in tovariši — prigašenci in in člani kluba prijateljev vaše kulture!

Na zadnji banovinski skupščini sem podčrtal temeljne smernice dela, ki ga mora sekcija poglobiti v tekočem poslovnem letu.

Nacionalizem in naš pokret.

Naglasil sem, da hočemo poglobiti delo v nacionalnem oziru v prvi vrsti v smeri državljanske vzgoje, ki naj tvori temelj nacionalni vzgoji, s katero hočemo v vseh slojih naroda dvigniti kulturno, nacionalno in državljansko zavest. Naš nacionalizem hočemo postaviti v najtesnejšo zvezo s potrebami in interesi naroda in države in hočemo, da temelji na najširši etični osnovi in na nesporni poštenosti. Kakor sem podčrtal, da zastopamo v pogledu mednarodne učiteljske akcije strogo državno-nacionalno smer, tako sem poudaril, da se nacionalizem učiteljstva ne sme kazati in tudi ne ceniti samo po besedah, temveč predvsem po nesebičnih dejanjih za narod in državo. To je edino mero po katerem naj delamo in dopuščamo presojo naših pokretov z nacionalnega vidika. Drugih meril ne priznamo! Zato gremo tudi mimo onih poedincev, ki hočejo vzeti nacionalizem v zakup in hočejo meriti nacionalizem drugih z nacionalnim sumničjem in vzbujanjem nezaupanja.

In v okvir konstruktivnega nacionalizma, nesebičnega dela za narod in državo, spada tudi pokret kluba prijateljev vaše kulture. To podčrtavam posebej in namenoma! Zato ne odbijamo nikogar, ki hoče biti konstruktiven v tem pravcu in v tem okvirju in hočemo prav s tem pokretom realizirati drugo tezo, ki sem jo poudaril na skupščini: da hoče učiteljstvo ostati stan, ki bo spajal, ne pa razdvajal narod in se hočemo vselej zavedati, da smo učitelji vsega in ne le enega dela naroda. V tej smeri hočemo vselej deliti usodo s svojim narodom. Garancijo za nacionalno smer našega pokreta prevzemamo torej nase in jo dopuščamo presoji le na podlagi dejanj in končnih rezultatov.

Javno udejstvovanje in naš klub.

Druga potreba, ki sem jo podčrtal v svojih izjavah na skupščini, je zahteva večje aktivnosti učiteljstva v javnem udejstvovanju. Poudaril sem, da sta nas abstinencija in neaktivnost dovaljali do neuspehov. Iz tega sledi nujna potreba intenzivnejšega udejstvovanja v javnem življenju. Izkušnja nas uči, da se smemo zanašati le na lastno delo in na lastno moč. Iz tega razloga mora vsak poedinec smatrati vsako zastopstvo pridobljeno sebi v kakem javnem zastopu ali korporaciji kot pridobljeno stanju. Borbo za naše stanovske, nacionalne in državne ideale moramo prenesti iz naše stanovske organizacije tudi v vse merodajne nestanovske korporacije in zastope. Le po odločnem in zavestnem nastopu vsakega poedince v merodajnih zastopih in korporacijah, moramo žeti začetne uspehe. Čas je tak, da se moramo v javnih zastopih skušati polno uveljaviti in da moramo tudi tam, poleg drugega, odločno braniti interese prosvete, šole in stanu. To zavest moramo iz našega ožjega kroga razširiti do slehernega stanovskega zavednega poedince v našem stanu in smatram tudi to kot nalogo kluba. Danes mora stopiti v borbo vsak poedinec našega stanu.

Za notranji preporod stanu.

Za predpogoj uspehu sem podčrtal notranji preporod članstva, najširšo akcijo za vzgojo članstva, čiščenje v lastnih vrstah in dvig stanovske in službene morale. Notranje je treba preroditi učiteljski stan. Pospeševati je treba samovzgojo in dviganje notranjih vrednot stanu. Zdrav optimizem, vera v uspeh lastnega dela, v zdravo silo naroda in državo nam morajo biti naša najgloblja notranja zavest in gonilna sila ter notranja odporna moč ob vsaki težki situaciji. Čut odgovornosti mora postati temelj za pošteno delo v blagor naroda in države.

V teh pravcih je skušala sekcija realizirati na skupščini načrtane smernice v tekočem letu. Lahko rečem, da so že položeni dobri temelji in doseženi uspehi, kolikor so dovoljevale okoliščine.

Nesistematično-individualistično delo in delo kluba.

Na skupščini sem nasebej podčrtal konkretno nalogo v pogledu potrebe temeljite preorientacije javnega udejstvovanja učiteljstva.

Naglasil sem, da moramo od dela poedincev, usmerjenega po svojih lastnih vidikih, kakor so pač v to silile poedince krajevne organizacije, korporacije in lokalni faktori, preiti k skupnemu, organiziranemu javnemu udejstvovanju, usmerjenemu po lastnih izkušnjah in vidikih, to je k sistematičnemu in programatičnemu javnemu delu, ki naj služi izključno potrebam in interesom naroda in države.

Učiteljstvo je postalo zrelo, da samo začrtava svojemu javnemu udejstvovanju pot, po kateri hoče kot strnjen stan enotno korakati in se udejstvovati.

Gospodarsko delo in naš pokret.

Sodimo, da je kot temeljno torišče javnega udejstvovanja potreba postaviti v prvo vrsto gospodarsko prosvetno delo, ki mora biti v najtesnejši zvezi s potrebami in nujnimi interesi naroda ter na to delo nasloniti kulturno in nacionalno udejstvovanje; čas zahteva, da pričnemo javno delo učiteljstva usmerjati v prvi vrsti s pogleda gospodarskih, socialnih in kulturnih potreb podeželske občine, vasi, z osrednjim problemom gospodarske panoge dotičnega kraja.

To ni nikako materialistično naziranje, to ni nikako grobo materializiranje naroda, ki se mu hoče učiteljstvo posvetiti, temveč je nacionalni problem, ki se mu hoče posvetiti najidealnejše učiteljstvo, učiteljstvo prožeto najgloblje domoljubja. Globoko smo uverjeni, da je to pot k lepši bodočnosti naroda, če nam uspe, da se na to pot poda strnjen učiteljski stan! To je želja kluba!

Preorientacija miselnosti v kmetijski milje.

Podčrtal sem že na skupščini, da je v to svrhu treba širše in dolgotrajnejše akcije, ki naj vodi do cilja postopne preorientacije miselnosti učiteljstva v kmetijski milje. To je dalekosežna akcija, s katero je treba sistematično usposabljanje učiteljstva za vse panoge javnega udejstvovanja in usmerjenja k enotnemu delu.

Cilj te akcije mora biti globoka preorientacija celokupnega učiteljskega stanu, da se živi v miselnosti okolja, ki ga obdaja v njegovem službenem kraju. Usposobiti ga, da bo razumel to okolje, da bo spoznal potrebe tega okolja in da bo sposoben izven šole dvigniti ga na vseh poljih z napredkom časa. Poleg pospešitve gospodarske vzgoje, predvsem vzgoje in usposabljanja za povzdigo kmetijstva in kmetijske kulture, je treba pričeti poglobljati in sistematično gojiti tudi politično izobrazbo in poglobitev v gospodarske, socialne in kulturne probleme podeželske občine.

V tem je velika naloga in poslanstvo kluba prijateljev vaše kulture.

V tem pogledu je sekcija dosedaj že nekaj storila in pospeševala poedinec gospodarsko-vzgojne akcije, ki jih lahko smatramo kot dobro podlago širšemu našemu pokretu.

Kmetjsko in gospodinjstvo nadaljev. šolstvo in klub prijateljev vaše kulture.

Predvsem spada sem pokret pospeševanja kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalnega šolstva. Naglasiti moram posebej, da lahko smatramo kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo kot najtrdnjejši temelj pokreta prijateljev vaše kulture med učiteljstvom.

Nekateri vidijo v akciji prijateljev vaše kulture nasprotujoče delo kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalnim šolam. Izjaviti moram, da je to naziranje povsem zgrešeno in da vidimo v učiteljstvu kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalnega šolstva bodoče najboljše sodelavce med prijatelji vaše kulture, ki že po svojem delu — kot učitelji kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalnih šol — spadata med nje.

Istočasno moramo izjaviti, da je zamišljena akcija kluba prijateljev vaše kulture v širšem obsegu, ki sega preko delokroga kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalnih šol ter zajema tudi druge akcije in podpira, a v vsakem primeru pospešuje in podpira to šolstvo kot temelj svojega gibanja. Naglašam tudi, da bo klub izravnaval, ne pa poglobljal morebitna različna gledanja na poedinec probleme ter usmerjal delo edino s stališča intere-

sov naroda in države, brez ozira na sentimentalne tradicije, v kolikor so očito škodljive napredku naroda.

Zadružništvo in naš pokret.

Močno bo podprlo akcijo kluba prijateljev vaše kulture dosedanje delo sekcije na polju zadružništva in smo uverjeni, da bodo učitelji-zadružarji, absolventi širjih učiteljskih tečajev, ki jih je priredila sekcija s pomočjo kr. ban. uprave, močni pospeševalci akcije kluba prijateljev vaše kulture.

Sodelovanje s kmetijskimi strokovnjaki.

Brez vsakega dvoma je, da bomo z započeto akcijo sodelovanja učiteljstva s sreskimi kmetijskimi strokovnjaki za povzdigo kmetijstva in kmetijske kulture morali nadaljevati in to akcijo temeljito poglobiti, ker bo to strokovna osnova klubu prijateljev vaše kulture in bo inicijativa tudi za to akcijo odslej pripadala klubu prijateljev vaše kulture.

Naš načelni program.

Konkretnije temelje smo ustvarili pokretu na obeh počitniških idejnih tečajih, pozneje v svojem tisku, predvsem v »Prosveti«.

Banovinska skupščina je sankcionirala temeljno bazo prvega idejnega tečaja s posebnimi sklepi, s katerimi smo dobili pooblastilo za nadaljnje delo. Sekcija je izvedla ta sklep v obliki ustanovitve kluba prijateljev vaše kulture, kot prostovoljne akcije, ki naj se razvije z vzgojo članstva v začetni smeri v strnjeno organizacijsko akcijo.

Programatične smernice kluba so bile objavljene v 15. števil. Učit. tov. z dne 16. nov. 1933. leta.

Pogrešno bi bilo, ako bi hoteli zajeti za to delo na mah vse članstvo in pogrešno bi bilo, ako bi koga silili k temu delu ter izvajati pritisk, preden dozori notranja pripravljenost o potrebi tega dela pri vsakem poedincu. Zato smo povabili na ta sestanek samo one, ki so se prijavili v klub prijateljev vaše kulture in so pristali na objavljen program. Tudi v bodoče ne bomo silili k sodelovanju nikogar, ki sam ne čuti potrebe za aktivno sodelovanje v tej smeri. Samo članstvo v klubu ne koristi nič. Uspešno delo kluba bo zagotovljeno le tedaj, če bo vsak član tudi aktiven delavec in idejni pobornik kluba.

Da pa je s sistematičnim delom v tej smeri med učiteljstvom neobhodno potrebno pričeti delovati, če hočemo priti do idealov, ki sem jih v uvodu podčrtal, naj vam izpričuje poslednja letošnja statistika, ki nam kaže

gospodarsko udejstvovanje učiteljstva na polju kmetijstva in na drugih gospodarskih področjih.

Ta statistika nam izkazuje sledeče gospodarsko udejstvovanje učiteljstva: Od 3585 uč. oseb t. j. 1358 učiteljev in 2227 učiteljicami je sodelovalo za podvig kmetijstva 15 sres. šol. referentov, 719 šol. upraviteljev, 366 učiteljev, 956 učiteljic, in sicer: 2031 pri pouku v oš. šolah, 1219 na šol. vrtovih, 208 na svojem zemljišču, 111 v kmet. nad. šolah in 149 v gospodinj. nad. šolah. (V pogledu kmet. in gospodinj. nad. šolstva niso vsi prijavili svojega sodelovanja in je število večje. — Op. ur.)

V zadrukah je sodelovalo sledeče število: V hranil. in posojil. zadrukah 72 kot odborniki, 20 kot člani nadz. oz. načelstva, 6 kot gerenti oz. pregl. rač., 1 kot predavatelj; v kmetijskih podružnicah je 94 odbornikov, 39 članov, 11 učit. v kmet. nad. šolah, 5 predavatelj in 2 drevesničarja; v sadjarskih in vrtnarskih podružnicah je 188 odbornikov, 31 članov, 1 ustanovitelj, 1 drevesničar in 20 predavatelj; v mlečarskih zadrukah je 19 odbornikov in 1 ustanovitelj; v živinorejskih zadrukah je 8 odbornikov, 2 člana; v čebelar-skih podružnicah je 69 odbornikov, 14 članov, 3 predavatelj; v hmeljarskih zadrukah so 3 odborniki; v vinogradniških zadrukah je 7 odbornikov, 3 člani, 1 predavatelj, 1 poslovodja; v pašniških zadrukah so 4 odborniki, 1 član nadz., 1 v travn. zadruzi.

V sreskih kmetijskih odborih je 18 odbornikov in 4 člani.

V društvu Kmet. fantov in deklet je 23 odbornikov, 7 članov, 1 pevovodja in 7 predavatelj. (Po izjavi preds. ZKF in D je število večje in niso vsi prijavili svojega sodelovanja. — Op. ur.)

Pri kmetijskih oz. sadjarskih razstavi je sodelovalo 297 učiteljev.

Pri pogozdavanju goličav jih sodeluje 327. V službenem kraju so učitelji priredili 385 gospodarskih predavanj, izven službene kraja pa 101 gosp. predavanje.

Učit. so izdelali za kmet. pouk 740 nazoril.

Poleg vsega tega se bavi z gospodarstvom še posebej privatno 235 učiteljev s čebelarstvom, 368 s sadjarstvom, 82 z vinogradništvom in 178 s plemensko rejo kokoši.

Statistika izkazuje, da se 135 učiteljev in 862 učiteljici sploh ne udeležujejo gospodar-sko.

Podlaga je dana!

Statistika, ki nam jo sicer na merodajnih mestih radi osporavajo nam kaže, da se je učiteljstvo v preteklosti že udeleževalo v tem pravcu in se udeležuje tudi sedaj. Poudariti pa moram razliko med udeleževanjem kot poedinci in udeleževanjem kot strnjeno celoto in skupino z odrejenim ciljem, kar je namen kluba prijateljev vaše kulture.

Statistika nam kaže, da klub lahko računa že na lepo število aktivnih delavcev na raznih poljih, ki bodo lahko stebri novega pokreta, na drugi strani pa prikazuje široko polje, ki ga je treba še obdelati, da bo ves učiteljski stan prožet z istim idejnim duhom in mislijo najožjega sožitja z narodom.

Idejno sorodne organizacije in klub.

Jasno je, da moramo v tem oziru iskati stika s sorodnimi idejnimi pokreti in zato tudi ni brez pomena, da imate na današnjem programu tudi točko sodelovanja kluba z Zvezo kmetijskih fantov in deklet in s sličnimi idejno usmerjenimi organizacijami. Iz tega razloga tudi ni brez pomena razmerje učiteljstva do kmetjsko usmerjenih organizacij v statistiki. Tudi v tem oziru ni treba, da si kaj prikrivamo. Statistika izkazuje pri Zvezi kmet. fantov in deklet 23 učiteljev odbornikov, 7 članov, 1 pevovodjo in 7 predavatelj. t. j. 38 sodelujočih članov. (Glej opombo zgoraj!)

Te številke nam imperativno govore, da bo treba to razmerje izpremeniti in to brez pritiska, le na podlagi notranjega prepričanja, ki naj ga rodi pokret kluba prijateljev vaše kulture v vsakem poedincu, ki se hoče posvetiti temu delu. Isto velja za druge nacionalno-prosvetne organizacije.

Iz poročila referenta Zveze kmetijskih fantov in deklet bodele videli, da ni razlike med našim in njihovim pokretom in bodele spoznali prirodno potrebo tesnega sodelovanja. Sekcija je v tem pogledu že pokrenila nekatere korake.

Nujno potrebno bo ukloniti razloge, ki so dosedaj ovirali širši razmah tej akciji. Med te bi prišlevali terenske neprimernosti šolskih okolišev, pomanjkanje idejno prožetih borcev zato, preobremenitev učiteljstva radi nesistematičnosti javnega dela, slabo gospodarsko stanje kmeta in pomanjkanje zmisla za tako organizacijo ter premalo vzbujanje smisla pri kmečki mladini — poleg nasprotnikov tega pokreta.

Zdrava kmetjska kultura bo zdrav temelj močne države!

Cenjene tovarišice in tovariši! Prišli ste na današnji sestanek morda z nado, da vam damo jasno in konkretno odredene linije za vaše bodoče javno delo v tej smeri in točno odredena navodila za sodelovanje v klubu prijateljev vaše kulture.

Tega vam dati ne moremo, ker vsake lokalne razmere zahtevajo svojo metodo in taktiko dela. In tega vam dati nečemo! Zidati hočemo na vaših izkušnjah. Teoretične probleme in naziranja, ki se pokazujejo, hočemo spraviti v sklad in sporazum s prakso in postopno realizacijo ciljev. Klubova naloga je le v načelnem spoznanju za skupno temeljno smer in postopanje.

Prva stopnja našega dela je namenjena idejnemu pokretu, ki naj zajame in vpelje nas vse v isto idejno smer vživljanja v potrebe kmetijske kulture, na katero idejo in na kateri temelj bomo lahko zidali konkretne naše naloge v bodočnosti.

Temu je namenjen tudi današnji sestanek, da se izrečemo za idejo samo, ki ji hočemo potem dati zdravo kri in meso na podlagi izkušenj iz prakse in nujnih potreb naroda in države.

Zidati hočemo od spodaj navzgor in ne od zgoraj navzdol, da bo zdrava ideja rastla iz vas in z vami, ki boste njeni realizatorji in njeni borci.

V tem znamenju vas pristrčno pozdravljam in želim, da bi današnji širši sestanek kluba prijateljev vaše kulture rodil nove zdrave idejne temelje v dobrobit naroda in države. Kličem vam k delu za blagor domovine vsi prijatelji vaše kulture, da bo tudi z našo pomočjo ista postala zdrav temelj zdrave države!

Redukcija draginjskih doklad in nameščenja

Z redukcijo draginjskih doklad poročenim državnim uslužbenkam so najbolj prizadete učiteljice, ker tvorijo pač ravno te največji kader državnih uradnic, poročenih z državnimi uslužbenci. Razmere v katerih živi, silijo učitelja, da si izbere za ženo tovarišico — učiteljico, ki mu je, nele po poklicu, marveč po vsem delu najbližja. Vsled tega je največ poročenih učiteljic omoženih z učitelji in zato najbolj občutijo redukcijo draginjskih doklad učiteljski pari in tudi učiteljice poročene z ostalimi državnimi nameščenici. Le malo naših tovarišic je poročenih z možmi s svobodnimi poklici.

Ne moremo trditi, da bi bila plača državnega uradništva sijajna in je bila le potreba, ki je dosedaj vedno narekovala, da so ostale učiteljice tudi po poroki v zasedbi. Mnoge bi se morda rade posvetile edinole materinstvu in gospodinjstvu, toda le redke so tako srečne, da si samo z možem plačo uredijo in vzdržujejo svoj dom.

Dasi stojimo pred dejstvom, da so draginjske doklade poročenim učiteljicam delno ali popolnoma reducirane, vsled tega še ne moremo in tudi ne smemo odstopiti od stališča, da je za isto delo potrebno tudi isto plačilo.

Ako upoštevamo dejstvo, da je v dravski banovini od približno 4000 na osnovnih šolah nameščenih učnih moči vsega približno 800 poročenih učiteljic, tedaj lahko povsem sigurno računamo, da jih je v uredbo o redukciji draginjskih doklad prizadetih najmanj 700. Vsega osnovnošolskega učiteljstva v državi je približno 24.000. Vzemimo za razmerje poročenih učiteljic napram ostalemu učiteljstvu kot podlago številke, ki jih kaže dravska banovina. Če odpade na 4000 učiteljskih 700 po uredbi o redukciji draginjskih doklad prizadetih poročenih učiteljic, tedaj smemo skoraj s sigurnostjo računati, da je v vsej državi najmanj 4000 poročenih učiteljic, ki so delno ali povsem zgubile draginjske doklade. Torej nad 4000 poročenih učiteljic je zgubilo z omenjeno uredbo pravico do iste plače za isto delo ob istem številu službenih let. Poleg teh pa je prizadetih pre-

cej neporočenih učiteljev(ic), ki so jim znižane draginjske doklade vsled tega ker stanujejo pri starših.

Prizadeti je znižana plača za 200 do 775 dinarjev mesečno. Vzemimo torej povprečen znesek Din 400 na osebo. Pri 4000 prizadetih znaša torej letni odtegljaj, odnosno država prihrani pri njih nad 19 milijonov dinarjev. Seveda ne more biti to povsem točen račun, vendar neko približno sliko le pokaže. Dnevno časopisje poroča, da bo država prihranila v letošnjem proračunu vsled te uredbe okoli 150 milijonov. Seveda so tu prizadete prav vse državne nameščenke in vsi, ki stanujejo pri starših. Toda primerjajmo le znesek 19 milijonov.

Za nastavitve vsakega učiteljskega abiturienta je potrebno približno 15.000 dinarjev letno. Torej bi s tem denarjem, ki bo odtegnjen poročenim učiteljicam, moglo biti nameščenih nad 1200 novih učnih moči, a poleg tega je bil prosvetni proračun za osnovno šolstvo letos zvišan za 17 milijonov dinarjev. Iz tega denarja se bo lahko namestilo zopet nad tisoč učiteljskih abiturientov. Na ta način bi prišli na vrsto vsi učiteljski abiturienti, ki jih je približno 3000 in ki vsi čakajo na namestitve.

V proračunski debati je poudaril v parlamentu gospod prosvetni minister, da bodo vsi prihranki, pridobljeni vsled uveljavljanja uredbe o znižanju draginjskih doklad, uporabljeni prvenstveno za namestitve novih učnih moči.

Nujna in prepotrebna je namestitev novega učiteljstva tudi iz stališča povzdige našega šolstva. Imamo banovine v katerih pride komaj na 600, 800 ali 1000 prebivalcev po 1 učitelja, a na drugi strani čaka skoraj 3000 brezposelnih učiteljskih abit. na nameščenje.

V prejšnji številki »Učiteljskega tovariša« je bilo javljeno, da bo nameščenih 500 novih učiteljev(ic). Razvoju našega šolstva je pa nujno potrebno še mnogo več moči, vsled tega smemo upravičeno upati, da bodo poleg teh 500 imenovanih tudi ostali, ki čakajo na namestitve, ker so se pripravljali izključno le za učiteljski poklic.

z uradnikom IX. skupine:			
I. dr. razr.	3555.—	581.25	16.5
II. " "	3055.—	393.75	12.9
III. " "	2855.—	318.75	11.2

z uradnikom X. skupine:			
I. dr. razr.	3355.—	387.50	11.5
II. " "	2855.—	262.50	9.2
III. " "	2655.—	212.50	8.0

z uradnikom pripravnikom po § 23./1.:			
I. dr. razr.	4430.—	387.50	8.8
II. " "	2930.—	262.50	9.0
III. " "	2730.—	212.50	7.9

z uradnikom pripravnikom po § 23./2.:			
I. dr. razr.	3225.—	387.50	12.1
II. " "	2725.—	157.50	5.8
III. " "	2525.—	127.50	5.1

z uradnikom pripravnikom po § 23./3.:			
I. dr. razr.	3110.—	387.50	12.5
II. " "	2610.—	157.50	6.0
III. " "	2460.—	127.50	5.1

Drž. uradnica VII. skupine omožena z:

uradnikom III./1. skupine:			
I. dr. razr.	7830.—	750.—	9.5
II. " "	7330.—	500.—	6.8
III. " "	7180.—	400.—	5.5

uradnikom III./2. skupine:			
I. dr. razr.	7280.—	750.—	10.3
II. " "	6780.—	500.—	7.3
III. " "	6580.—	400.—	6.0

uradnikom IV./1. skupine:			
I. dr. razr.	6330.—	750.—	11.8
II. " "	5830.—	500.—	8.5
III. " "	5630.—	400.—	7.1

uradnikom IV./2. skupine:			
I. dr. razr.	5430.—	750.—	13.8
II. " "	4930.—	500.—	10.0
III. " "	4730.—	400.—	8.4

uradnikom V. skupine:			
I. dr. razr.	5060.—	750.—	14.8
II. " "	4560.—	500.—	10.9
III. " "	4360.—	400.—	9.2

uradnikom VI. skupine:			
I. dr. razr.	4660.—	750.—	16.1
II. " "	4160.—	500.—	12.0
III. " "	3960.—	400.—	10.0

uradnikom VII. skupine:			
I. dr. razr.	4320.—	562.50	13.0
II. " "	3820.—	375.—	9.8
III. " "	3620.—	300.—	8.3

uradnikom VIII. skupine:			
I. dr. razr.	4065.—	562.50	14.0
II. " "	3565.—	375.—	10.0
III. " "	3365.—	300.—	8.9

uradnikom IX. skupine:			
I. dr. razr.	3810.—	562.50	14.8
II. " "	3310.—	375.—	11.3
III. " "	3110.—	300.—	9.6

uradnikom X. skupine:

I. dr. razr.	3610.—	375.—	10.3
II. " "	3110.—	250.—	8.0
III. " "	2910.—	200.—	6.8

s pripravnikom po § 23./1.:			
I. dr. razr.	3685.—	375.—	10.0
II. " "	3185.—	250.—	8.0
III. " "	2985.—	200.—	6.9

s pripravnikom po § 23./2.:			
I. dr. razr.	3480.—	375.—	10.7
II. " "	2980.—	150.—	5.0
III. " "	2780.—	120.—	4.3

s pripravnikom po § 23./3.:			
I. dr. razr.	3365.—	375.—	11.1
II. " "	2865.—	150.—	5.2
III. " "	2715.—	120.—	4.4

Splošne vesti

— Slovenska šolska Matica ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 27. maja 1934. ob 10. uri dopoldan v šoli na Ledin, Komenskega ulica, s tem-le sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Odobritev zapisnika. 3. Poročilo: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika. 4. Poročilo preglednikov in absolutorij. 5. Volitve novega odbora. 6. Predlog nekega učiteljskega društva za spremembo pravil glede zastopanja članov po poverjenikih. 7. Slučajnosti. Člani naj se občnega zbora po možnosti udeležijo.

— Vse sošolce(ke) in nekdanje dijake-inje tolminskega učiteljskega prosim, da sporočijo na spodnji naslov, ako bi se udeležili sestanka, ki bi ga imeli 15. julija v Ljubljani. Venturini Oskar, učit., Trzin pri Domžalah.

— Kresovi na predvečer sv. Cirila in Metoda. Bliža se praznik slovenskih bratov sv. Cirila in Metoda. Kakor vsako leto, tako naj tudi letos in če mogoče še v mnogo večjem obsegu zaplapolajo na vseh vidnih mestih zlasti pa ob mejah, mogočni kresovi, preko naših državnih mej, ki bodo glasno oznanjali, da prebiva tod veren rod, ki ljubi svojo grudo, ki je pripravljen braniti s svojo krvjo, vsako ped svete slovenske zemlje in ki vedno misli na svoje trpeče brate onkraj mejnikov. Šolam, zlasti obmejnimi pripada lepa in hvalevredna naloga, da organizirajo zažiganje kresov, ki naj bo združeno s skromnimi a prisrčnimi n-

rodnimi prireditvami. Priprave, katere bi bilo dobro že sedaj pričeti, naj se izvršijo s pomočjo šolske mladine. Posamezne šole naj med seboj tekmujejo, katera bo zažgala večji kres. Tako tekmovalje bo gotovo v veliki meri povzdignilo narodno zavest naše šolske mladine. G...ž.

— Pravkar je izšla že osma številka edine slovenske tedenske ilustrirane radijske revije »Naš val«, ki se po vsebini in razkošni opremljenosti lahko meri z vsako inozemsko veliko radijsko revijo. Uvodni članki, izpod peresa naših najpriljubljenejših radijskih strokovnjakov, sijajno urejeni in bogato ilustrirani programski del, ki naj posreduje med poslušalci in ljubljanskimi radijsko oddajno postajo, zabavni podlistki izpod peresa naših najpriljubljenejših pisateljev, ilustrirani tehnični del, kritični pregled ljubljanskih oddaj in beležke iz vsega sveta izpopolnjujejo pregleden tedenski program najvažnejših evropskih radijskih oddajnih postaj. »Naš val« je strokovna revija, izšla je na željo poslušavstva, in ker ima najboljše zveze z ljubljanskimi radijsko oddajno postajo — obvešča naročnike in simpatizerje našega radia o stališču in razmerah ljubljanske oddajne postaje, obenem pa opozarja naročnike v »Našem valu« radijsko upravo na nove koristne izsledke. Revija je pisana v najpoljudnejši, tudi najpriljubljenejši čitateljski umljivi obliki brez učenjaštva. Celotno kri-

Primerjava osebnih draginjskih doklad

PRIMERJAVA

o znižanju osebnih drag. doklad omoženih aktivnih uradnic po uredbi z dne 11. aprila 1934. (Nadaljevanje.)

(Opomba: Prvo število so prejemi, drugo odtegljaji, tretje v procentih.)

Drž. uradnica VIII. skupine omožena:

z uradnikom III./1. skupine:			
I. dr. razr.	7575.—	775.—	10.2
II. " "	7075.—	525.—	7.4
III. " "	6925.—	425.—	6.1

z uradnikom III./2. skupine:			
I. dr. razr.	7025.—	775.—	11.0
II. " "	6525.—	525.—	8.0
III. " "	6325.—	425.—	6.7

z uradnikom IV./1. skupine:			
I. dr. razr.	6075.—	775.—	12.7
II. " "	5575.—	525.—	9.4
III. " "	5375.—	425.—	7.9

z uradnikom IV./2. skupine:			
I. dr. razr.	5175.—	775.—	14.9
II. " "	4675.—	525.—	11.2
III. " "	4475.—	425.—	9.2

z uradnikom V. skupine:			
I. dr. razr.	4805.—	775.—	16.1
II. " "	4305.—	525.—	12.2
III. " "	4105.—	425.—	10.3

z uradnikom VI. skupine:			
I. dr. razr.	4405.—	775.—	17.6
II. " "	3905.—	525.—	13.5
III. " "	3705.—	425.—	11.5

z uradnikom VII. skupine:			
I. dr. razr.	4065.—	581.25	14.3
II. " "	3565.—	393.75	11.0
III. " "	3365.—	318.75	9.4

z uradnikom VIII. skupine:			
I. dr. razr.	3810.—	581.25	15.3
II. " "	3310.—	393.75	11.9
III. " "	3110.—	318.75	10.2

Anketa o mladinskem tisku

Znana mladinska ilustratorica Mila Prunkova-Utva pravi: Dasi je poizkusna številka »Mlade Jugoslavije« vzorno urejen in prav dober časopis za odraslejšo mladino, a manjka mu na vsak način več pripovedne vsebine, vendar po mojem mnenju nikakor ne kaže za ta časopis žrtvovati »Našega roda«, ki je brezdvomno najboljši sodobni mladinski list, dobro vpeljan in priljubljen. Skoro vse, kar prinaša »Mlada Jugoslavija«, bi prinašal lahko tudi »Naš rod«, ki je pa še po svoji zunanosti in vsej opremljenosti bolj pripraven, da se hrani in veže, ter ima trajno vrednost, medtem ko bi bila »Mlada Jugoslavija« le časopis, ki se ga navadno enkrat prečita, potem pa zavrne. Vsekakor pa je poizkusna številka »Mlade Jugoslavije« samo za odraslejšo mladino, ki ima že itak mnogo čtiva na razpolago.

Pisatelj g. Bogomir Magajna: Mladinsko revijo ali mladinski časopis? — Imamo že mladinsko prilogo »Jutra« in mladinsko prilogo »Slovenec«. Poleg tega prebere deca že redno dnevnik ali tednik svojega očeta. Novic več kot dovolj — morda več kot preveč za mlado dušo. In sedaj naj jim nudimo še tretji časopis, ki naj bi nadomestil revijo in bo vse prešlo polagoma v vsakdanjo plehkost sedanje družbe — in morda celo v sfere, ki bi otroku že ne smele biti blizu. Da — nudi otroku časopis — odgovarjajoč popolnoma njegovi duši — bi ne bilo zlo. Toda predbor poznam razmere in moči in vem, da se to ne bo zgodilo. Pa to ni glavno — glavno je to — da plemenitimo dušo otroka, ki naj zraste v globoko, plemenitega — ne vsakdanjega človeka, ki bi se hranil z novicami — ampak da bo rasel iz sebe in gradil iz sebe. Dajajmo mu rajši tvorbe, ki ga ne bodo zabavale le za hip, le za hip vzbudile njegovo zanimanje, ampak mu bodo ostale v duši traj-

no in bile kali za mogočne tvorbe lepote in plemenitosti, ki raste iz umetnosti in kali za socialno pravičnost. Pa ni revija le za en rod, ampak za mnogo rodov — novica pa je en dan in potem se zavije sladkor vanjo. Kar pa se v dobi velikega zgodi, je mogoče povedati tudi v reviji — velik dogodek ostane večer. Ne bo to težko — saj velikih dogodkov je danes malo. Pred umetnostjo pa ne bežite in ne rogajte se ji, kajti ona se poraja iz najlepših in najboljših kotov človekove duše in je najpristnejši temelj kulture vsakega naroda, kajti ona je tudi najmanj sebična. Nadomestite revijo s časopisom in otroci iz l. 1945. bodo samo povpraševali po »Našem rodu« iz l. 1935.

Pesnik in urednik »Jutra« g. Karlo Kocjančič nam odgovarja: Vprašanje se da obravnavati s treh strani: s stališča aktualnosti, s stališča oblike in s stališča vsebine. Na kratko:

Če je šlo za to, da bi dali mladini v roke list, ki bi jo informiral hitreje o aktualnih, njenega zanimanja vrednih in potrebnih problemih, tedaj bi bilo omeniti, da nima dvotednik pred mesečnikom nobene posebne časovne prednosti. Treba bi bilo v ta namen ustvariti mladinski dnevnik ali vsaj tednik, pri čemer se nočem podrobneje spuščati v vprašanje, kako bi se pri nas takšno podjetje, ki je pri večjih narodih povsem mogoče, obneslo v finančnem pogledu. Prepričan sem, da bi se ne obneslo.

Če je šlo za to, da se mladina privadi pravočasno na nemarnejšo obliko, ki jo imajo normalni časniki običajno pred revijami, potem se je namen posrečil. Vprašanje pa je, da-li ne zavajamo s tem mladih ljudi na pota nižjega okusa, ki se ga bo v življenju samem lahko navzela na tisoč drugih, uspešnejših načinov. Po mojem mnenju pa je naloga vzgojiteljev ta, da mladini okus izbistrijo in da jo naučijo zavračati slabše, če je boljše na razpolago.

Če je šlo končno za slabšo vsebino (kajti slepec mora videti, da je vsebina »Našega

roda« neprimerno boljša, bolj pestra, zanimivejša in zato bolj vzgojna), tedaj bi svoj odgovor apliciral na zadnji stavek prejšnjega odstavka.

Lahko bi se pa menili tudi o tem, kakšen učinek bo imelo izdajanje še enega mladinskega lista na življenjsko potenco že obstoječih mladinskih listov. Nedvomno jim bo pobralo nekoliko naročnikov, kajti v sedanjih razmerah bi bilo naivno misliti, da jim ga bo povečalo ali pa, da bi si mogli mladi ljudje obdržati oboje, staro in novo. Če bi pa moral radi manj vrednega novega »Naš rod« celo izginiti s površja, potem bi morali takšno početje klasificirati med brezumna. Ali se ne da stvar urediti tako, da bi »Našemu rodu« pritaknili še nekaj tako zvanega »aktualnega gradiva« (toda v prvovrstni obliki, ne tako plehko kakor je začela »Mlada Jugoslavija«) in da bi ga polagoma spreminili v dvotednik ali celo tednik, čeprav v nekaj zmanjšani obliki? Če se to ne da, ne da bi trpela njegova oblika in vsebina, tedaj je boljše eksperimentiranje opustiti. Učitelj ima itak še eno in veliko pametnejšo možnost, da seznani mladino s perečimi vprašanji in jih razloži tako, da ne bo imela samo njena radoznalost, temveč tudi njena duša nekaj od tega. Mislim na možnost, ki se po drugih deželah, na iniciativo naprednih vzgojiteljev, prakticira v nemajhni meri: namreč to, da se med šolsko čtivo sprejemajo tudi primerni sestavki in notice iz dnevnih in strokovnih listov. To bi bilo nekaj tudi za naše šole in predvsem za našo šolsko mladino. Le povprašajte jo!

G. Boris Orel, publicist, ki se že več let bavi z mladinsko literaturo, piše: Kateri list naj izhaja, »Naš rod« ali »Mlada Jugoslavija«? Izbera ni težka in vsakdo se bo po treznem preudarku in razmisleku odločil za nadaljevanje »Našega roda« in za opustitev tednika »Mlada Jugoslavija«. Nekaj iztočnic take odločitve:

I. Imamo mladinske tednike (»Mladi Slovenec«, »Mlado jutro«, ki naj se izpopolnijo

v zmislu nalog takih tednikov (usmerjanje v tokove realnega življenja in aktualne svetske zanimivosti itd.).

2. Prispevki v takih mladinskih tednikih ali dnevnihik so res iz živga časa, a jih tudi čas hitro uniči; mnogo bolj so izpostavljeni nevarnosti pozabljenja in minljivosti nego v mesečnikih, ki so spričo oblike dnevnika ali tednika resničnejša podoba knjige.

3. Mladina je pred tako praznično mesečno knjigo mnogo bolj zbrana in jo težko pričakuje, ker ne izhaja vsak dan.

4. Tudi pedagoška stališča, ki dandanes zagovarjajo izdajo mladinskih tednikov, niso v vsem dobra in pravilna. Zdi se, da se s teh stališč le preveč in prerado prehiteva kulturno-vzgojne oblike (otroci se gredo »velike« čitatelje, prim. pomanjšane prikaze vsebin in poročil iz vel. dnevnikov).

5. Danes ob preobilju in plohi besed pozabljam na resnično vrednoto pisane besede. Povsakdanjili smo besedo, da damo prostora modernosti in aktualnosti časa in roju vzgojnih gesel. In otrok postaja zares velik vseved, ali nekeje v najskritejšem jedru pa le ohromel in mrtev.

6. Take stvari se mora naravno gledati v okviru ekonomije svojstvenega prostora slovenskega naroda; drugod se stališča in vidiki primerno izpreminjajo.

Profesorica, slikarica in mladinska pisateljica gdč. Ksenija Prunkova piše: Mislim, da je nepotrebno eksperimentirati in poskušati novotarije, ko je »Naš rod« tako priljubljen, kar priča gotovo najboljše ogromna naklada. Gotovo je tudi mladinski list v obliki časopisa dobra ideja, a škoda bi bilo radi tega opuščati priznani dober mladinski list. In še nekaj: časopis je časopis. Papir je slabši, format je večji. Niti ta, niti oni nista primerna za vezavo. Časopis prebereš, potem pa zaviješ vanj čevlje, da jih poneseš čevljarju v popravilo. Gotovo je pametno, da mladino seznanimo z aktualnimi vprašanji in dogodki. A slednji imajo dovolj prostora tudi v »Našem rodu«.

žanke in podobne kratkočasnosti imamo v »Našem valu«, povrhu pa tudi dopise naših rojakov v tujini, ki jim je naša kukavica edin sladak glas iz domovine. »Naš val« je korajžen, podjeten in vesel, kakor na krasni naslovni strani naš harmonikar, ki je najljubši naš drug, če smo doma ali daleč tam onkraj morja. »Naš val« izhaja vsak petek in stane za vse leto le 120 Din, mesečno pa 12 Din. Naroča se pri upravi, Gajeva ul. 8.

— »Zbori«, Revija nove zborovske glasbe, ureja Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« letnik 1934 (X. št. 2). — Vsebinska glasbenega dela D. Bučar »Trije bratci« mladinski zbor, D. Bučar, »Kurent« mešani zbor. Vsebinska književnega dela V. Boje, »Slavica« 50. letih, E. Adamič, »Četrtri stavek Beethovne IX. sinfonije«, Iz naših organizacij in društev. Koncerti. Novosti. Razno. Iz uredništva in upravnštva. Uprava »Zborov« ponovno lepo prosi naj se naročniki zavedajo dolžnosti do svojega lista in naj čimprej nakažejo naročnino za leto 1934 v znesku 50 dinarjev.

Naša gospodarska organizacija

PODPORNI SKLAD US

Nekaj misli k ošnutku pravilnika za podeljevanje podpor.

Na zadnjem običnem zboru Učiteljske samopomoči leta 1933. v Ljubljani je bilo osvojeno načelo, da je treba postaviti to ustanovo na širšo socialno osnovo, tako da v bodoče ne bo izplačevala le posmrtnin, marveč da bo pomagala svojim članom v primeru resnične stiske in potrebe, zlasti pa v boleznih tudi z denarno podporo v obliki brezobrestnega posojila. V ta namen se je ustanovila v okvirju samopomoči podporni sklad, v katerega smo vplačali člani baš ta mesec zadnji obrok skupnega prispevka v višini 60 Din. Z ustanovitvijo podpornega sklada je postala samopomoč resnična učiteljska socialna ustanova, ki nosi upravičeno svoje ime. Fond sedaj že dejansko obstoja in se bodo pričele v kratkem tudi podeljevati podpore.

V zadnji številki »Učit. tovariša« je bil objavljen ošnutek pravilnika podpornega sklada, ki določa pogoje za podeljevanje podpor in pride v razpravo na običnem zboru v Mariboru 13. t. m. V celoti je ošnutek prav dober in kaže vso skrb sestavljalca in načelstva zadruga za podporni sklad. Vendar so v nekaterih ozirih pogoji za pravico do podpore pretrdi, kar ni v interesu članov samopomoči, niti ni in ne more biti namen pravilnika, otežkočati oz. onemogočati podporo resnično potrebnim.

Kot pogoj za pravico do podpore je navedeno v 2. členu pravilnika 5letno neprekinjeno članstvo v zadrugi. Ta doba je absolutno predolga. Čisto umestno in potrebno je, da se s pravilnikom zabrani izkoriščanje, vendar pa je neumestna vsaka določba, ki bi kakorkoli nasprotovala namenu fonda, kateri naj služi za pomoč v resnični stiski nahajajočim se članom. Stiske in težave pa ne čakajo na časovne omejitve v pravilih in pravilnikih, marveč se pojavljajo nepričakovano in nenadoma. Bojazn, da bi se radi skrajšanja čakalne dobe pojavili primeri izkoriščanja po mojem naziranju ni utemeljena, ker uverovljata navedbe prosilca po dva verodostojna člana US in ima načelstvo zadruga poleg tega tudi možnost, da v neutemeljenih in manj nujnih primerih podporo odkloni, v dvomljivih pa si poišče zanesljivih informacij. Čakalna doba pa je kljub temu potrebna, vendar naj bo čim krajša, da prikrajsamo čim manj resnično potrebnih tovarišev, ki bi se obrnili za podporo na Samopomoč.

Še trša je določba v drugem stavku 5. člena, ki pravi, da član US po popolni poravnavi prejete podpore najmanj tri leta ne more dobiti nove podpore. Taka določba je za pravilnik kateregakoli sklada, v katerega se prejete podpore vračajo, nesprejemljiva. Namen fonda je, pomagati v potrebi, ta določba pa izključuje že sama po sebi za gotovo dobo vsako pomoč za vsak, tudi za najnujnejši primer. Podporni sklad z ozirom na svojo skromno višino res ne more služiti posebno velikemu številu članov v pomoč, lahko pa služi najpotrebnejšim. Kdo od prosilcev pa je potrebnejši in v katerih primerih je pomoč nujna, bo najlaže presodilo načelstvo zadruga samo, ki bo imelo iz podatkov v prošnjah dovolj vpogleda v vsak posamezen primer. Podelitev nove podpore ne more in ne sme biti vezana na kak termin, marveč naj izira pravica do nje edino iz težkega življenjskega položaja, s katerega vidika bo načelstvo zadruga tudi podpore odobraval in določalo prvenstvo. Ves 5. člen projekta, ki je v diametralnem nasprotju s socialnim gledanjem in razsojanjem, naj zato v pravilniku izpade.

Končno naj omenim še čl. 14., ki navaja, da poravnava prejemnik poleg prejete podpore in efektivnih stroškov, ki nastanejo za zadrugo z nakazilom in vračanjem posojila, tudi dejanske upravne stroške, kakor jih določi načelstvo v zmislu pravil. S plačilom upravnih stroškov preneha biti podpora brezobrestno posojilo, ker se morejo odmerjati upravni stroški le procentualno od prejete podpore, ki bi postala torej posojilo po jako znižani obrestni meri. Plačilo upravnih stroškov, t. j. odškodnine za delo, bi nasprotovala namenu podpornega sklada kot okvirne institucije Učit. samopomoči in bi obremenjevala ravno one, ki so plačila najmanj zmožni.

Z ozirom na obrazloženo, stavljam za občni zbor k pravilniku o podeljevanju podpor sledeče konkretne izpreminjevalne predloge:

1. Pogoj za podelitev podpor je dveletno neprekinjeno članstvo v US. To dobo pa lah-

ko načelstvo v izredno težkih primerih skrajša za polovico.

2. Člen 5. naj iz pravilnika izpade, ker nasprotuje po svojem bistvu namenu fonda.

3. Člen 14. naj se glasi: Podpora se brezobrestno vrača US v Ljubljani. Prejemnik poravnava samo stroške za tiskovine in poštnino (točka 12.), za izdane položnice in vknjižbo pri poštni hranilnici in eventualne druge efektivne stroške. Končni dostavek ošnutka: »... ter dejanske upravne stroške, kakor jih določi načelstvo US v zmislu pravil«, naj iz pravilnika izpade. Metod Kumelj.

UČITELJSKI DOM V OMISLU.

Zadnje nedeljo, dne 6. t. m. je imelo svoj redni občni zbor »Društvo za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v Omislju«. Ta, za društvo nad vse važni občni zbor je prinesel potrebne sklepe za čim hitrejšo realizacijo naše obmorske postojanke. Odbor društva je ostal z malo spremembo isti kot je bil: predsednik Grum Rado, mestni šolski nadzornik v Ljubljani, namestnik predsednika Michler Ivan, sreski šolski nadzornik v Ljubljani, odborniki Kocijančič Ivan, učitelj, Drašček Ela, učiteljica, Zor Miroslav, učitelj, Zupancič Jože, učitelj, Serajnik Joško, šolski upravitelj, Hofbauer Lojze, učitelj, namestnik Traven Albina, učiteljica, Dimnik Ivan, šol. upravitelj, Gallob Rudolf, šol. upravitelj in preglednik Polak Marija, šol. upraviteljica, Gradnik Rajko, šol. uprav. ter Verk Miloš, šol. upravitelj.

Članski prispevek se je določil na 2500 dinarjev plačljivih v mesečnih obrokih po 100 Din. S plačevanjem se prične s 1. septembrom t. l. in sicer se bodo prispevki odračunavali že pri računovodstvu od plače. V ta namen bodo prejeli vsi člani v podpis posebne izjave, da se s tem strinjajo. Kakor hitro bo v društvu zbranih 200 članov — in to bo predvidoma kmalu — se ne bodo novi člani več sprejemali. Eno leto po tem bo obmorski dom dozidan in odprt. Člani, ki bodo plačali do otvoritve polni prispevek, se smatrajo kot člani ustanovitelj in uživajo glasom društvenih pravil precejšnje ugodnosti (prednost poseta in režijske cene).

Novi odbor je prejel polna pooblastila, da pospeši na vse mogoče načine zidavo doma in da sme v to svrhu najeti tudi posojilo. M. Z.

—g Popravek. V zadnji 37. številki »Učit. tovariša« na strani 3. sem podpisani navedel nekaj misli, ki so bile merodajne pri sestavi pravilnika za podporni sklad. Tiskarski skrat se je hotel uveljaviti in je zmedel precej prvo misel: strogi pogoji in utemeljeni vzroki. Več mesečno čakanje na nakazilo pokojnine je preobrnili v posmrtnine. Omenim naj, da se posmrtnine v US nakazujejo takoj po prejemu potrebnih listin (§ 3.). na nakazila pokojnin pa čaka mnogo upokojenecv po več mesecev. Pozoren čitatelj je popravil to napako gotovo že sam, saj je v 4. točki pravilnika to jasno poudarjeno. Iv. Kocijančič.

Učiteljski pevski zbor JUU

DNEVA MLADINSKE GLASBE.

Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. je blagovolil sprejeti pokroviteljstvo nad prireditvami v dnevih mladinske glasbe.

2. junija zvečer bo izvajal Trboveljski slavček 18 skladb od 18. jugoslov. skladateljev; vse skladbe so novejšega datuma.

3. junija predpoldne od 10. ure dalje bodo nastopili v unionski dvorani v Ljubljani sledeči mladinski zbori s temi skladbami: Št. Vid nad Ljubljano: Boris Papandopulo »Defino vino crveno« in Krsto Odak »Čmelice brene«. Licej, Ljubljana: C. Pregelj »Oj, lepo je res na deželi« in E. Adamič »Tam gori za našo vasjo«. Litija, osnovna: Slavko Osterc »4 Belokranjske šaljivke«. Jesenice, osnovna: F. Juvanec »Slovanska« in Ant. Foerster »Planina«. Jesenice, sokolski: St. Mokranjac »II. rukovet srpskih nar. pesmi« ter E. Adamič »Tri drobne konople«. Dol pri Hrastniku: E. Adamič »Nmau čez izaro« in D. Čander »Domoljubje«. Medija-Izlake: J. Aljaž »Triglav« ter E. Adamič »Kdo najlepše živi«. Dolnja Lendava, osnovna: J. Š. Slavenski »Dečja igra« in Iv. Grbec »Stari dedec«. Gorinja Lendava: M. Kogoj »Holadrijco« in E. Adamič »Pri polžu«. Komenda: Fr. Marolt »Pase Janko« ter E. Adamič »Jurjevanje«. Šmartno ob Paki: E. Adamič »Pesem beračev« in Fr. Klančnik »Samo to noč«. Planina pri Sevnici: C. Pregelj »Prav lepo je v vigne« in »Soldaški boben. Kralj — glasbena matica: St. Mokranjac »Koledaj«. E. Adamič »Tiri, tiri tinje«. Šmartno pri Litiji: E. Adamič »Koroški fantom« in »Na Jurjevo«. Brežice — cerkveni: C. Pregelj »Pojte, pojte drobne ptice« ter V. Mirk »Koromandijac«. Novo mesto, meščanska: St. Mokranjac »Pazar živine« ter E. Adamič »Čbelica mi let' čez go-ro. Žiče pri Konjicah: s spremljavo harmonike narodna »Izidor« in Mokranjac »Marširala Petra gardaj«. Zetale: M. Čander »Mak« in Mihelčič »Moliteva«. Zagorje ob Savi, glasbeno društvo: Mladen Pozajic »Četiri svatovske iz Bukovca«. Studenec-Ig: Iv. Grbec »Če ledih stana« in E. Adamič »Drežniška. Radeče pri Zid. mostu: E. Adamič »Koroška pisma« in »Tičica lepo poje«.

Vsi zbori zaključijo skupno s sledečimi skladbami: Iv. Grbec »Greje in se smeje« in »Snežinke« ter Z. E. Adamič »Svatovska«.

Vrstni red zborov pri nastopu bomo javili v prihodnji številki »Učit. tovariša«.

Seja pripravljalnega odbora bo v soboto 12. t. m. ob 18. uri v prostorih sekcije JUU v Ljubljani. Prosim za polnoštevilno udeležbo.

Šolski radio

—r XXX. teden. V torek 15. maja bo predaval g. Svetozar Hribar: O aeroplanih in zračnem prometu.

Predavanje obravnava v početku tehnično konstrukcijo aeroplanov v poljudni obliki z lahko razumljivimi primeri. Nato preide na kratek pregled razvoja letalstva, ozirajoč se na posamezne narode. V drugem delu obravnava splošen pomen letalstva za človeštvo, bodisi v trgovskem, kakor narodno obrambnem smislu. Nato navaja pregled našega zračnega prometa ter razloži prednosti potovanja, kakor tudi prevoza blaga z letali.

V petek 18. maja bo predaval g. Vojko Jagodic: Naši narodni pregovori.

Menda je to, da smo skoro popolnoma pozabili na našo domačo, narodno modrost, in se zakopali čez glavo v neko »tjujo učnost«, eden glavnih vzrokov, da smo hladni in skoro tuji do vsega, kar je bilo in je pristno naše. To se onemu, ki zna in razume zasledovati, prav jasno kaže pri slehernem srečanju, pa najsi bo to v sliki ali besedi.

Danes nam manjka modrosti, pa z njo v zvezi tudi pravega humorja. Pa prav v narodnih pregovorih in prilikah je obojega dovolj: modrosti in humorja. Pregovori in prilike so zrasle iz pristnega življenja in prav tega nas uče tako korenito, kakor najboljši, v življenju preizkušeni prijatelj.

Narodnih pregovorov bi se morali posluževati zlasti učitelji. Sommert pravi o važnosti narodnih pregovorov v šoli: V pregovorih je izražen značaj narodov, iz njih čitajo bistrost razuma, zdrav, krepak narodni humor, iz njih zajemaš bogate izkušnje, običaje in navade naroda. Pregovori nam krepe čut do poštenosti, odkritosti in v pravosti, kar bodi tudi glavna in prva naloga narodni šoli.

KAKO SI PREDSTAVLJAM DIFERENCIRANJE ODDAJ ŠOL. RADIA.

Že zadnjič smo dognali, da tudi pri oddajah šolskega radia ne prihaja v poštev vsa šolska deca za vsako oddajo. Kar n. pr. višjo učno stopnjo že zanima, gre kaj lahko mimo ušes nižje učne stopnje, ki za dotično snov še ni dovolj razvita. To je vsakemu učitelju psihološko razumljivo. Pa tudi izkustvo kaže to.

Poslušali smo najrazličnejša predavanja pa smo se potem o njih razgovarjali. Tak razgovor je čestokrat zelo zanimiv in za učitelja zelo — poučen, ker se ob njem pokaže otrokova miselnost in duševna razvitost. Pa se je ob takem razgovoru pokazalo sledeče: 1. Pravljice in pripovedki si žele otroci vseh učnih stopenj. Pa saj smo odrasli tudi taki: zabavno čtivo nas po dnevnem delu razvedri in smo ga — potrebni.

Za pripovedkami pa je najbolj zaželen lahka domača glasba in sicer: milo doneče citre, poskočne harmonike, strumna vojaška koračnica, nadalje petje znanih narodnih pesmi, šele za tem klavir in težje skladbe.

Zemljepis, prirodopis in prirodoslovje bi mogli staviti v isto vrsto. Zanimanje pa zavisi tu že od načina podajanja. Zemljepisna snov v obliki potopisa je velezanimiva, ista snov podana na katerikoli drugi način je za otroka — pretežka. Isto je s prirodopisno in prirodoslovno snovjo. V prirodopisu se otroci ne zanimajo toliko za opis živali ali rastline kakor za njeno življenje. Jaz sam nisem poseben prijatelj tega predmeta, zelo rad pa čitam n. pr. Herfortove spise in poslušam Kapusova predavanja. Zakaj bi od otrokove miselnosti pričakovali kaj drugega. Tisti večni »kako in zakaj« je zanimiv v vseh vprašanih vzgoje in izobrazbe. Zato je treba pri vseh predavanjih paziti na ti dve vprašanji. Vsa predavanja je treba usmeriti v to smer. To sploh bodi način modernega predavanja! To je življenjsko.

Iz prirodoslovja menda sploh ni mogoče predavati drugače kot na podlagi »kako in zakaj«. Zato so vsa prirodoslovna vprašanja tako zelo zanimiva — če nanje odgovarja, oziroma če jih razvija človek s potrebnim elanom. Saj vem, da je bil v naših šolskih letih ta predmet med najpriljubljenejšimi, če je bil učitelj za to. Ta predavanja so otrokom zelo priljubljena.

Za tem prihaja na vrsto zgodovinska snov. Sama na sebi je abstraktna, ker je iz preteklosti. Dober predavatelj pa jo poživlji. Kar poskusite pripovedovati otrokom o svetovni vojni. Videli boste, kako bo pred njimi oživela Soča, Doberdob, Solun itd. Celotopovi bodo grmeli v njihovih ušesih... S tem jim bo rastla tudi državljanska samozavest, ki bo slonela na tradiciji preteklih junških dni. Kljub temu da smo za mir, je to vendarle potrebno. Sicer pa zgodovina ni samo vojne, je tudi kulturnega značaja. Imamo nebroj svojih, jugoslovanskih odličnih, nekaj tudi svetovnih kulturnoscev. Pri podajanju njihovih životopisov je zopet važen tisti »kako in zakaj« njihovega življenjskega poteka. Še posebej pa je važno to poudarjati, kako njihovo življenje in njihovo delo vplivata na nas in na naše življenje.

Na vrsto prideta še higiena in samovzgoja. Pri higieni podajamo navadno nauke, kako varujemo svoje zdravje. Nikdar tudi tu ne smemo pozabiti tistega »zakaj«. »Kako in zakaj« sta polnovredna, sam »kako« je vreden polovico, sam »zakaj« pa bi bil skoro brez vrednosti. Potrebna pa so tudi predavanja n. pr. »O delu Higienjskega zavoda«. »Kaj je bakteriološki zavod« itd. Toda o tem kdaj pozneje. Glede samovzgojnih vprašanj sem istega mnenja kot glede higienjskih. Saj samovzgoja prav za prav ni nič drugega kot higiena — duše. Sicer pa naj o tem spregovori kdo drugi! Mnenja pa sem, da morajo vsa predavanja imeti poleg izobraževalne tudi vzgojno smer, še več: da mora ta biti jedro vsega dela.

Imamo še kmetijska in priložnostna predavanja. Tudi teh se tiče isto vodilo »kako in zakaj«.

Upam, da sem omenil predavanja vseh vrst. Iz povedanega pa se po mojem mnenju razvije sledeče diferenciranje predavanj po učnih stopnjah.

Pero Horn.

Stanovska organizacija JUU Iz sekcije

—s Sreskim učiteljskim društvom. III. banovinska skupščina JUU, ki se je vršila 17. in 18. avgusta 1933., je sprejela predlog gospodarskega odseka, da se ustanovi pri sekciji obrambni sklad, ki naj služi za pravno razčiščenje načelno važnih zadev. V ta sklad prispeva vsak član JUU sekcije za dravsko banovino po 5 Din do konca poslovnega leta. Sklenjeno je bilo, da se pošlje predlog za ustanovitev obrambnega sklada še vsem sreskim učiteljskim društvom v izjavo. Ker se je velika večina s. u. dr. izjavila za predlog in so nekatera društva že poslala po 5 Din za vsakega člana, prosimo še ostala s. u. društva, da pred zaključkom letnega obračuna, nakažejo blagajni sekcije JUU v Ljubljani po 5 Din za vsakega člana.

—s Upravitelstva osnovnih šol naprošamo, da posredujejo pri krajevnih šolskih odborih v svrhu poravnave zaostale naročnine za pedagoški list »Popotnik«. — Uprava.

—s Vsa sreska učiteljska društva naprošamo, da poravnajo vse zaostanke in redna plačila napram sekciji najkasneje do 15. junija t. l. Društva, ki ne bodo poravnala svojih obveznosti ne morejo biti zastopana na banovinski in državni skupščini.

—s Učitelji občinski odborniki. Zel Janako in Resman Rado v občini Apače, Mavrič Karol v občini Gor. Radgona, Miki Ciril in Stopar Slavko v občini Ljutomer, Miloš Tajnik, š. upr. v Slov. Bistrici v občini Slovenska Bistrica, mesto in Anton Podvršnik, š. u. v Smartnu na Pohorju v občini Smartno ob Paki.

Iz društev:

= JUU — SRESKO DRUŠTVO KRANJ bo zborovalo v sredo 16. maja t. l. ob 9. uri na deški šoli v Kranju s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Računstvo v narodni šoli, predava tov. Rapè VI. 3. Volitev delegatov. 4. Stanovski razgovor. ODBOR.

= OPOZORILO ČLANSTVU SRESKIH UČITELJSKIH DRUŠTEV LJUBLJANA, LJUBLJANA OKOLICA VZHODNI IN ZAHODNI DEL, KAMNIK IN LITIJA.

Predvidoma se bo vršilo 19. t. m. ob 9. uri v dvorani hotela Union v Ljubljani skupno zborovanje zgoraj navedenih s. u. društev. Definitivno objavo bomo priobčili v dnevnikih in prihodnji številki »Učiteljskega tovariša«.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V SLOVENSKE BISTRICI zboruje v sredo dne 16. maja 1934. ob 8. uri dopoldne v Makolah z običajnim dnevnim redom. Od postaje Poljane vozi avtobus. — Pridite vsi. — Miloš Tajnik, t. č. predsednik.

Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA - MESTO je zborovalo v petek, dne 16. marca t. l., zvečer. Zborovanja se je udeležilo precejšnje število članstva, ki je uvodoma počastilo spomin pokojne članice, tov. Milene Fister-Matičeve.

Poročilo o tekočih zadevah je sledilo čitanje okrožnic in situacijsko poročilo z debato o internih organizacijskih zadevah, podrobnih učnih načrtih, redukciji državnih uradnic — poročenih učiteljic, zaščiti stanu in zastopstvo učiteljstva v ljubljanskem občinskem svetu.

Na osnovi konkretnih dokazov je članstvo ugotovilo, da je možno brez redukcij namestiti vse brezposelne učiteljske abituriente in popolnoma izpolniti učiteljski stalež, ako bi našla država drugje upravičeno štednjo, ki bi socialno manj prizadela kakor štednja pri plači poročenih učiteljic.

Največ zanimanja je vzbudilo poročilo o predlogu obč. svetnika g. Jos. Turka glede učiteljske stanarine. Po vsestranski debati je članstvo soglasno sprejelo predlagano resolucijo, ki je bila objavljena v »Slov. narod« in 32. števil. »Učit. tovariša«.

Ker se tudi v drugih javnih kulturnih in političnih organizacijah dogajajo slučaj, da se podcenjuje delo učiteljstva in napada naš stan, se je sklenilo sklicati sestanek učiteljev — javnih funkcionarjev — z odborom, kjer se bo sklepalo kaj se je storilo v obrambo stanovskih interesov in kaj bo potrebno v bodočnosti.

Ob sklepu podrobne razprave je članstvo odobrilo postopanje sekcije glede spora v JUU in izrazilo željo, naj tudi v bodoče deluje v enakem smislu. Po določitvi glavnega poročevalca o podrobnih učnih načrtih za prihodnje celodnevno zborovanje je zaključil predsednik lepo uspešno zborovanje.

Predsednik: Mlekuz Vekoslav, s. r. Tajnik: Josip Mihelič, s. r.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LOGATEC je zborovalo dne 17. marca 1934. v osnovni šoli na Rakeku. Zborovanja se je udeležilo 52 članov, to je 50%.

Tovariš predsednik Doljak pozdravi ob otvoritvi navzoče članstvo, imenoma pa novovstopivša člana tov. Gardola in Novljana. Poda situacijsko poročilo o obeh predsedniških zborih v Mariboru in Ljubljani ter

pojasni položaj, ki je nastal po odgoditvi državne skupščine.

Tovariš tajnik prečita došle dopise, ki se sproti obravnavajo.

Zborovalci se strinjajo s predlogom društva Sv. Lenart glede pošiljanja dopisov kmetijske stroke narodnim šolam s strani banske uprave, v kolikor se to že ne vrši. Sekcija JUU naj tozadevno intervenira pri banski upravi.

Mnenje učiteljstva tukajšnjega sreza glede mladinske revije »Naš rod« in »Mlade Jugoslavije« je bilo deljeno, vendar je prevladovalo mnenje, da je škoda opustiti že vplečeno in mladini priljubljeno revijo »Naš rod« v prid »Mladi Jugoslaviji«, katere naloga nadomeščati učne knjige na vseh stopnjah narodne šole bi bila skrajno dvomljiva.

Brezposelnemu tov. Edmundu Božičku iz Žirov plača društvo kot podporo znesek 500 Din v dveh obrokih. Ta vsota se bo krila z naknadnim prispevkom članstva po 5 Din. Nenavzoči tovariši(-ice) naj pošljejo z mesečno članarino še ta znesek.

Izjavo našega narodnega poslanca, gospoda dr. Rapeta v narodni skupščini ob priliki proračunske debate, v kateri obžaluje, da se nameščajo »učitelji-izbeglice« na meji, je vzel učiteljstvo z obžalovanjem na znanje. Mnenja je, da ni gospod dr. Rape v »nikakem« oziru upravičen dvomiti zlasti v narodnem oziru o »izbeglicah«, ki so dosedaj z vso vneto delovali na vseh področjih izvenšolskega dela in želi za to delo že vidne uspehe. Učiteljstvo protestira proti taki žaljivi izjavi in pričakuje, da g. poslanec dr. Rape javno izjavi v čem so se njegovi voljci »učitelji izbeglice« pregrešili!

Tov. Dolgan referira o koncentraciji izvenšolskega dela, to je o koncentraciji gospodarskega in prosvetnega dela ter o skupnem in enotnem delu vseh društev v okraju. Zaveda se, da jih nalagajo oblasti in krajevni činitelji učiteljstvu, so tako ogromne, da ni mogoče vsem ugoditi. Da pridemo v okraju do enotnega dela, je nujno potrebno proučiti potrebe naše vasi v gospodarskem, nacionalnem in duhovnem oziru, da skupno urežemo enotno brazdo, v katero vsejemo seme našega dela. V ta namen naj učiteljstvo enega sreza ali morda večjega kraja v medsebojnih prijateljskih sestankih poroča o razmerah v svojem kraju, da lahko vsak spozna razne prilike in načine konkretnega dela. Tudi organizacija naj bi poznala konkretne pojave in smeri o izvenšolskem delu in naj bi na podlagi teh resničnih prilik dajala navodila vsemu drugemu delovnemu učiteljstvu. Povsod naj nas spremlja načelo o enotnosti dela v gospodarskih in prosvetnih ciljih in vseh ustanov v kraju, zlasti pa je potrebno enotno mišljenje in delo učiteljstva.

Tovariš Dolgan se naproša, da bo skliceval in vodil prijateljske sestanke, na katerih se bo poročalo in proučevalo naše kraje v svrhu popenotenja izvenšolskega dela.

Dolgan Valentin, preds. Milan Sartori, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK je zborovalo v sredo 14. marca 1934. v Žužemberku ob številni udeležbi.

Tov. predsednik Mervar otvori po daljši odsotnosti zborovanje na veliko veselje vseh navzočih in pozdravi navzoče zborovalce. Nato preide na dnevni red.

50 letnico g. bana dr. Draga Marušiča se je spomnilo tudi naše društvo in g. jubilaru prisrčno čestitalo.

Poroča, da se je šolsko vrtnaski krožek izpopolnil še z dvema članoma in sicer s tov. P. Japljem iz Hinj in Antonom Zumrom iz Žužemberka. Krožek bo pripravil za šolsko vrtnarsko razstavo ter skupno naročal gomolje, semena itd.

Nato je podal podpredsednik tov. Korenčan poročilo o predsedniškem zboru, ki je bilo soglasno sprejeto.

Zatem je predavala tov. Anica Šercelj o državljski vzgoji. Predavateljica je prav lepo pojasnila pojem in pomen državljske vzgoje za mladino ter učiteljeve naloge v tem pogledu. Predavanje je bilo prav lepo zasnovano ter je želo obilo pohvale in priznanja.

Nato se je vršil pogovor o šol. vrstovih in njih ureditvi ter pomladanskem delu na vrtu, o sajenju in gojenju zelenjadi in cvetja. Razgovor je prav spretno vodil tov. predsednik Mervar ter podal kot izborni vrtnar mnogo prekoristnih smernic.

Na zborovanju so se sprejele sledeče resolucije:

Službena mesta naj se razpisujejo vsa, dobra in slaba. — Predsedniškemu zboru predsednikov sekcij se izreče popolno zaupanje.

Prihodnje zborovanje bo meseca maja v Šmihelu.

Takrat se bo vršil »gospodarski dan«.

Fr. Mervar, t. č. predsednik.

Rafaela Hrovatova, t. č. tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KRANJU je zborovalo 9. marca t. l. v Kranju. Zborovanja se je udeležilo 73 članov. Predsednik tov. Lapajne Josip je poudaril nacionalno zavest, s katero so prežeti vsi člani. O tem se je prepiral ob pregledu šol kranjskega sreza in našel, da vzgaja vse učiteljstvo mladino v nacionalnem in državnem duhu. Zato so vse pavšalne ovadbe zgrešene in škodujejo časti vsega učiteljstva. Dalje se je spomnil učiteljice Jugočičeve, bivše šolske upravitelje v Kranju, ki je dopolnila 84 let in bila nad 50 let včlanjena v stanovski organizaciji. Ona je vzor delovne stanovsko zavedne učiteljice. Zato jo je društvo odlikovalo in ji izročilo častno diploma.

Sreski kmet. referent g. J. Šuštič je nato predaval o pomenu učnih travšč in o zemljiških sestavinah ter pomenu racionalnega gnojenja. Predavanje je bilo zanimivo zlasti za one, ki se pečajo s kmetijskim poukom. Izrazila se je želja, da bi dobile vse šole tabele o pravnih uporabi umetnih gnojil glede na kakovost in kislost zemlje.

Pri obravnavi stanovskih zadev se je sklenilo, da prispeva vsak član 5 Din na mesec za 4 brezposelne abituriente v srezu Kranj, kar

pa je navzoča brezposelna abiturientka odklonila čes, da je poniževalno sprejemati miloščno in zahtevala za brezposelne le službe. Pri tej priliki se je zopet načelo vprašanje poročenih učiteljev. Večina je poudarila znano stališče, ki ga ima o tej zadevi stanovska organizacija. Debatiralo se je tudi o sestavi podrobnih učnih načrtov. Na predlog sreskega šolskega nadzornika tov. Rusa je bil sprejet sklep: Z izdelavo podrobnih učnih načrtov se počaka do tedaj, da reši nadrejena oblast društveno vlogo o podaljšanju termina. Društvo je tudi sklenilo, da bo prihodnje zborovanje v Cerkljah.

Predsednik: Josip Lapajne.

Tajnik: Rupret V.

+ JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo 10. marca 1934. ob navzočnosti 156 članov(-ic), t. j. 83%.

1. Iz poročila tov. predsednika. Ne redukcija učiteljstva, nove namestitve so potrebne, saj manjka ogromno število učiteljev in šole stoji prazne.

Odgoditev izredne skupščine je veran dokaz razmer v organizaciji in je potrebna temeljita reorganizacija.

2. Dopisi: Pošiljanje dopisov kmetijske stroke ni potrebno. Banska uprava pošilja važnejše dopise že sedaj.

3. Poročila: Nadzornik tov. Pestevšek poroča o vtisih pri prvem nadzorovanju in poda smernice k vzgoji mladine. Govori o nadaljnjem delu pri uč. načrtih in pri poročilu o razstavi šol. vrstov. predlaga prireditve sreske razstave, kateri se na predlog tov. predsednika priključijo razstava štajerske kokaši.

4. Predlogi in resolucije.

A. a) Z ozirom na izjavo ministra prosvete v svojem proračunskem ekspoziju, da učni načrti, ki naj bi stopili s 1. sept. 1934. v veljavo, ne bodo uveljavljeni, naj banska uprava s posebnim odlokom ukine vse nadaljnje delo na podrobnih učnih načrtih.

b) Istočasno prosimo bansko upravo, da v bodoče prepusti izdelavo okvirnih načrtov nalašč zato izbrani anketi, ki bi sestavila take načrte za vse kategorije šol v banovini, a vsaka šola bi naj na podlagi teh okvirnih učnih načrtov izdelala zase svoj podrobni učni načrt. Vsaka šola je za svoj okoliš avtonomna, ker ji to avtonomijo šol. pouka diktira sam ambijent, v katerem se šola nahaja.

B. Šolski upravitelji naj se razbremenijo naraščajočega dela, zlasti naj se pri nalaganju izvenšolskega dela upoštevajo njihova zaposlenost v šoli.

C. Uvedejo naj se zopet matični listi in izkazi, ki so cenejši in praktičnejši od kataloga in knjižic.

Č. 1—2 dnevni kmetijski in gospodinjski tečaji za učiteljstvo naj bodo z ozirom na povezanost snovi skupni.

5. Predavanje. Prof. g. Sila je predaval o svetovnih nazorih in verstvu. Članstvo je z izredno pozornostjo sledilo zanimivemu razpravljanju in se je g. predavatelju ob zaključku oddolžilo z aplavzom.

Novosti na knjižnem trgu

—k Blaž Jurko: Moje dogodivščine. V založbi konzorcija »Nove dobe« v Celju je izšla knjiga, ki prinaša življenjske dogodivščine danes 75-letnega, širom Slovenije znane Blaža Jurka. Knjiga je vseskozi polna močnega humorja, verno nam slika svojo dobo, na zanimiv način in v dobrem jeziku nam prikazuje burkaste doživljaje in dejanja lovca, večnega popotnika, 45 let na deželi delujočega učitelja, kmetovalca itd., ki je bil povsod v življenju po svoje na mestu. Avtor sam trdi, da je življenje še vedno lepo, samo živeti je treba znati. Lepo opremljena knjiga obsega na 192 straneh 49 poglavij in stane samo 10 Din, po pošti 12 Din. Naročila sprejema uprava »Nove dobe« v Celju. Knjiga se dobi tudi v knjižarnah.

—k Pierre Benoit: Königsmark. Poslovenil Boris Rihteršič. Založil konzorcij »Nove dobe« v Celju. Strani 207, cena 18 Din, po pošti 20 Din. Naroča se pri upravi »Nove dobe« v Celju, Strossmayerjeva ulica 1.

—k Frana Erjavca: Zbrano delo. Uredil Anton Slodnjak I. zv. Jugoslovanska knjižarna. Zbrano delo Franca Erjavca bo izšlo v 5. zvezkih. Cena I. zv. v platneni vezavi je 60 Din.

—k Paul Acker: Ljubezen in dolžnost. Iz francoščine prevlel J. Kotnik. 90 strani. 62. zvezek Mohorjeve knjižnice. — Knjiga stane broširana Din 12.—, v platno vezana Din 20.—. Člani Mohorjeve družbe jo dobijo 25% ceneje, če jo naročijo najprej pri Družbi sv. Mohorja v Celju.

—k Ivan Pregelj: Zbrani spisi. Deveti zvezek Tolminci. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. Tolminci so pisateljev prvi poizkus domačnosti zgodovinske povesti. Broširana knjiga stane Din 45.—, vezana Din 60.—.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur. zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Cenjene šolske uprave, katere nameravajo napraviti šolske majske izlete v našo belo Ljubljano, naproša

AUTOMATIČNI BUFFET »DAJ-DAM« na Aleksandrovi cesti,

naj ne pozabijo posetiti istega s svojimi malčki, ki postreže z vsem primernim po izredno nizkih cenah od 1 Din do 3 Din.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Račun poštne hran. 10.761 registrirana zadruga z omejeno zavezo Telefon št. 23-12
PODRUŽNICA KNJIGARNE V MARIBORU, TYRŠEVA ULICA 44
Telefon št. 26-28

Vabilo

na

XXXI. redni občni zbor

ki bo

v nedeljo, dne 27. maja 1934, ob 11. uri dopoldne v Ljubljani
v združenih prostorih (soba št. 16)

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta o združenem poslovanju.
2. Poročilo upravnega sveta o računskem zaključku za leto 1933.
3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in poslovanju upravnega sveta.
4. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
5. Volitev v upravni svet.
6. Volitev v nadzorstvo.
7. Slučajnosti. — Posebni predlogi se morajo naznaniti uprav. svetu vsaj tri dni pred obč. zborom.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil v zmislu § 31. pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

Za dame

elegantne damske plašče in kostume, od cenejšega do finega, izdelujemo po meri

Za gospode

vsakovrstne obleke in površne suknje po meri, že od nizkih cen navzgor

Za dame in gospode

vsa sportna oblačila kakor: trenčkoti, dežni plašči, pumparice, vsakovrstne specialne jopiče za sport, ter vsa smučarska oblačila

Za deco

plaščiki

K. PUČNIK

Štejnburgova ulica št. 1 nasproti kavarne »Zvezda«

Za cenjeno učiteljstvo znatno nižje cene in ugodnosti odplačevanja!

Napravite izlet na Bled!

Hotel na blejskem gradu nudi vsakemu izletniku višek zadovoljnosti. Razgled na vso okolico, Julijske Alpe in Karavanke. Poleg tega cene znižane tako, da je omogočen izlet najskromnejšemu izletniku

CENIK	Zajtrk: kava, mleko, čaj, 2 kruha	Din	2—
Kosilo I. vrste: Juha, pečenka, 2 priloge, močnata		14—	
„ II. „ Juha, govedina, 2 priloge		8—	
„ III. „ Juha, „ 2 „		5—	
Večerja I. vrste: pečenka, solata, desert		8—	
„ II. „ Rižota s solato ali golaž s krompirjem		6—	
Okrepčila: Malinovec ali limonada		2—	
Ležišče za osebo s perilom		5—	
„ „ na zimnicah		3—	

Pri udeležbi 30 učencev in naročilu I. vrste, dobijo 2 učenca gratis

Na željo tudi vožnja po jezeru za osebo Din 2—

Se priporoča **Uprava HOTELA GRAD — Bled**

Celotna izdaja zbranih spisov za mladino je izšla

ENGELBERT L. GANGL:

MOJA POT

v 10 knjigah po 10 tiskovnih pol. Cena v platno vezani knjigi je 42 Din, vsej zbirki 320 Din, ali v 12 mesečnih obrokih po 32 Din. — Naročite takoj!

ZAHTEVAJTE PROSPEKT!

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE« V LJUBLJANI

Frančiškanska ulica št. 6

Podružnica v Mariboru, Tyrševa ulica št. 44

Avgust Agnola

LJUBLJANA

TYRŠEVA CESTA ŠT. 10

Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletna oprema za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo.

Luksuzni predmeti.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26 • STRITARJEVA ULICA 3

Pelikan

TUŠI ZA IZVLEČENJE

izdelujejo se skoz desetletja po lastnem postopku ter so si vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svoje trajne kvalitete pridobili ves svet. Pelikan tuši so lahko tekoči, odporni proti vodi in radiranju, mogoče jih je razredčiti in mešati med seboj. — Izdelujejo se v črni barvi in še v 39 raznih nijansah.

GUNTHER WAGNER — ZAGREB